

Nr 419.

Av herr **Onsjö m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 113, angående anslag till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, m. m.

I proposition nr 113 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit höjningar av stipendierna till elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter. Maximibeloppen föreslås sålunda bli höjda för elever vid lantmanna- och lantbruksskolor samt jämställda läroanstalter till 90 kr. i tredje behovsgraden, till 60 kr. i andra och till 30 kr. i första behovsgraden. För elever vid lantbruksskolor och trädgårdsskolor ha stipendierna föreslagits till högst 400, 300 och 200 kr. i respektive behovsgrader. Även stipendierna till elever vid utbildningskurser av olika slag ha höjts i motsvarande grad.

De föreslagna höjningarna av understöden åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter komma att innebära en i och för sig icke obetydlig förbättring. Fråga är emellertid, om även efter höjningarna av stipendierna helt obemedlade elever kunna beredas full behovstäckning för de med utbildningen förenade kostnaderna. Detta spörsmål berör främst ungdomar från småbrukarhem och lantarbetarhem, där barnens bortovaro från hemmet en längre tid i många fall innebär betydande ekonomiska uppoffringar för föräldrarna. Undersökningar visa, att dessa kategorier ungdomar i alltför ringa utsträckning haft möjligheter att delta i den yrkesutbildning, som den lägre lantbruksundervisningen ger. Det råder icke någon tvekan om att ekonomiska faktorer varit den huvudsakliga anledningen till att den mindre bemedlade jordbrukarungdomen i betydande omfattning fått avstå från yrkesutbildning. På grund av den framtida utvecklingen på jordbrukets område framstår fullgod yrkesutbildning för alla jordbrukets utövare som nödvändig.

För att detta syfte skall uppnås anse motionärerna, att en ytterligare höjning av stipendiebeloppen utöver Kungl. Maj:ts förslag bör företagas. Med hänsyn härtill böra stipendierna vid lantmanna- och lantbruksskolor och jämställda läroanstalter höjas för elever i tredje behovsgraden till 100 kr., för elever i andra behovsgraden till 70 kr. och för elever i första behovsgraden till 35 kr. för läsmånad. Understöd för elever vid lantbruksskolor och trädgårdsskolor böra i samband därmed bestämmas till 425, 325 och 225 kr. för årskurs i respektive behovsgrader och för elever i ladugårdsförmanskurs till 480 kr. Motionärerna förutsätta, att någon skärp-

ning av de nu tillämpade fördelningsgrunderna icke genomföres, utan att en verklig förbättring av stipendieförmånerna i olika behovsgrader kommer de behövande eleverna till godo.

Den rådande svåra bristen på arbetskraft inom jordbruket utgör ett av de starkaste hindren för ökat deltagande i undervisningen vid de lägre lantbruksundervisningsanstalterna. Medan tillströmningen till vinterkurserna är så stor att alla sökande inte kunna tagas emot, äro sommarkurserna, då arbetsbristen är mest kännbar, långt ifrån fullbelagda. Det torde vara obestridligt, att sommarkurserna i utbildningshänseende ha bestämda fördelar framför vinterkurserna, i varje fall för lantbruksskolornas elever. Med anledning härav har lantbruksstyrelsen förordat, att understöden till elever i kurser under sommarhalvåret vid lantmanna- och lantbruksskolor borde utgå med 120, 80 och 40 kr. per läsmånad i respektive behovsgrader. Motionärerna vilja för sin del ansluta sig till detta förslag och anse därför, att en dylik höjning av stipendiebeloppen bör genomföras redan innevarande budgetår.

De av oss förordade höjningarna av stipendieförmånerna till elever vid de lägre lantbruksundervisningsanstalterna komma att leda till viss ökning av medelsbehovet. Man torde få räkna med en ökning på 200 000 kr. av anslaget under denna punkt. Även anslaget till stipendier till elever vid specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande bör höjas med förslagsvis 1 600 kr.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen för budgetåret 1946/47 måtte anvisa
till Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt
elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m. ett
förslagsanslag av 1 000 000 kronor,
till Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogs-
studerande ett förslagsanslag av 55 200 kronor.

Stockholm den 19 mars 1946.

J. Onsjö.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Ivar Johansson
i Mysinge.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

E. Pettersson,
Ersbacken.

P. J. Edberg.